

Середовище господарювання та інноваційність управління

У сучасних умовах в глобальній, національній і регіональній економіках дедалі активніше формується віртуально-інтелектуальне середовище господарювання. Його вирізняють такі три ознаки:

- фактори простору і часу втрачають своє обмежуваче значення для господарської діяльності або ж суттєво слабшають;
- зростає питома вага переважно інтелектуальних сфер господарювання в їх загальному обсязі;
- зростає питома вага інтелектуальної складової в переважно неінтелектуальних сферах господарювання.

Зауважимо, що віртуалізація господарської діяльності, пов'язана зі зникненням (істотним ослабленням) обмежувачих факторів простору і часу, виникає за одночасної дії наступних закономірностей.

Закономірність №1. Істотно прискорюється передача інформації, до того ж великих її обсягів.

Закономірність №2. Істотно прискорюється переміщення людини в просторі. Ще півтора століття тому для того, щоб потрапити з Лондона в Токіо, потрібно було мінімум півтора роки, а зараз – 15-17 годин.

Закономірність №3. Можливість матеріалізації об'єкта в тій чи іншій точці простору без його фізичного переміщення в просторі, а лише на основі передачі інформації. Наприклад, можна за сотні кілометрів передати інформацію про об'єкт і надрукувати його на 3D-принтері. Зауважимо, що закономірність виникає у зв'язку з індустріалізацією і автоматизацією інтелектуальної діяльності.

Тобто відбуваються процеси, за яких комплекси інтелектуальних операцій можуть виконуватися спеціальними машинами на електричному приводі за участі, часткової участі або без участі людини. Останнє і є характерною ознакою віртуалізації господарювання: сьогодні об'ємні інтелектуальні завдання, що складаються з мільйонів інтелектуальних операцій, можуть повністю («під ключ») виконуватися виключно спеціальними машинами на електричному приводі.

Виникає закономірне запитання: як виживати і забезпечувати конкурентоспроможність у віртуально-інтелектуальному середовищі господарювання. Відповідь така: за рахунок високої інноваційності управління. Це означає, що має тривати постійний пошук шляхів вирішення нових інноваційних завдань.

Причому в сучасних умовах для підвищення інноваційності управління підприємств

уже недостатньо використовувати креативний потенціал керівників чи груп провідних фахівців цих підприємств. Ідеться про використання креативного потенціалу якомога більшої кількості (а в ідеалі – усіх) співробітників підприємства.

На попередніх етапах розвитку економіки України принципово нові економічні ситуації виникали не надто часто. Тому від менеджера будь-якого рівня, який мав забезпечити стійку конкурентну перевагу свого підприємства, крім знань, вимагався в першу чергу великий досвід вирішення типових ситуацій. Інноваційність управління була необхідна лише в незначних обсягах.

Зовсім інша ситуація спостерігається в умовах віртуально-інтелектуального середовища господарювання. Нестандартні управлінські ситуації виникають постійно як результат біфуркаційного розвитку, тоді як типові управлінські ситуації стають майже раритетними. Сьогодні від менеджера, крім глибоких знань, вимагається постійна здатність до пошуку нових шляхів і методів вирішення нестандартних управлінських, економічних і технічних ситуацій. Це означає, що інноваційність управління перетворюється на один із головних чинників забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

З метою оволодіння секретами інноваційного управління бізнесом в Університеті «КРОК» розроблені навчальні програми та практичні заняття, що запускають механізми активізації креативно-інноваційного потенціалу студентів. Це інтелектуально-конкурентні ігри, які покликані допомогти майбутнім менеджерам увійти до складу інтелектуально-інноваційних еліт українського суспільства.

.....

І.О. Галиця,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки та менеджменту підприємства
Університету «КРОК»